

První písemná zmínka o Miletíně

Jak jsme již uvedli v minulém čísle Sousedských listů, Město Miletín získalo u příležitosti svého letoňního jubilea reprodukci dokumentu, který obsahuje nejstarší historickou zmínku o hradu Miletínu. Jedná se o stránku 36r z rukopisného kodexu nazývaného *Oratio penitentis ad ianuam ecclesiae pulsantis. Salutatio ecclesiae S. Mychahelis in monte monachorum* (Modlitba kajícníka klepajícího na dveře kostela. Pozdrav kostela svatého Michala na hoře mnichů), uchovávaného Bavorškou státní knihovnou v Mnichově pod signaturou Clm 23582.

Rukopis vznikl ve 14. století v klášteře Michelsberg v Bamberku a obsahuje opisy životopisů biskupa Otty a krále Jindřicha II. Pro nás je klíčový opis životopisu sv. Otty, jehož původním autorem byl mnich Herbordus zvaný scholasticus, tj. učený. Herbord nebyl jediným biskupovým životopiscem, ba dokonce byl až třetím v pořadí a jeho dílo vzniklo až 20 let po biskupově smrti. Na rozdíl od předchůdců však věnoval vyšší pozornost trase biskupovy výpravy a on jediný zmínil Miletín jako zastávku na cestě přes Čechy.

Životopis je rozdělen do tří dílů (knih) a je psán formou dialogu, ve kterém Herbordovi o biskupově životě vyprávějí převor Tiemo a mnich Sefried. Výpravě do Polska je věnována část druhé knihy a Sefried v ní na cestu vzpomíná jako její přímý účastník. Pokud to tedy není čistě umělecká licence a Sefried není jen literární postavou, mohlo by se jednat o skutečného pamětníka biskupovy výpravy.

V kodexu *Oratio penitentis*, Clm 23582 začíná popis výpravy do Polska na zobrazené straně 36r, kterou dnes otiskujeme. Dále přinášíme přepis originálního textu a jeho pře-

klad do češtiny, obojí začíná červenou iniciálovou „P“. Pro přepis do latinky byla využita německá edice Herbordova životopisu v *Monumenta Germaniae Historica* z roku 1856.

Přepis (od iniciály „P“):

Paratis omnibus que profectio erant necessaria, proxima die post festum sancti Georgii martiris, salutato clero et populo suo, tanquam hoc opere viam sanctificaret duas ecclesias, unam in Luckenberge et alteram i Vohendreze consecravit, hinc transito nemore Boemico per abbaciam Cladrunam, ventum est Bragam, inde per Satischam, in Albe fluminis ripa, sitam ecclesiam, ad castrum ducis Boemici, quod Mileciam dicunt, ubi a duce ipso magnifice suscepimus et donis honoratus est. Inde per aliud eius castrum Burdan nomine, usque Nemeciam urbem ducis Polanie; atque inde per tres episcopatus Polonie, Brezlawensem videlicet et Calissensem, atque Pozenanensem usque ad archiepiscopatum Gneznensem, cum gaudio et pace conducti sumus, omnibus illis ecclesiis una salutationis forma, dominum meum suspicentibus, festive scilicet processionis honore, gaudentesque per loca singula uno eodem que exultationis cantu, eius proposito alludentes, cives apostolorum et domestici dei advenerunt hodie [et caetera quae in illo responsorio sunt devote cecinerunt.]

Překlad:

Když [biskup Otto] připravil vše potřebné k odjezdu, druhý den po svátku svatého Jiří Mučedníka se rozloučil se svým duchovenst-

Sv. Otto †1139

vem a lidem, cestou posvětil dva kostely, jeden v Leuchtenbergu, druhý ve Vohenstrauß. Odtud prošel Českým lesem, přes opatství Kladruby do Prahy, odtud přes Sadskou, kostel na břehu řeky Labe, k hrádu knížete českého, **Miletínem** zvanému, kde byl knížetem velkolepě přijat a obdarován. Odtud přes další jeho hrad jménem Bardo do Niemcze, města polského vévody. Odtud pak přes tři polská biskupství, vratislavské, kališské a poznaňské až do arcibiskupství v Hnězdné, všude v míru a radostně provázeni a ve všech kostelích vítali slavnostním průvodem mého pána a všude stejně jásali, a v responoriu zpívali „Dnes přišel lid apoštolský a služebníci Boží“.

Jan Hlavatý

Přibližná trasa biskupovy cesty

se laebat; p̄m̄ta liberalitate secum fecit portare. ne
sime instrumentis agricultola fidus: magnū dñi sui ex-
ire videaret. **V**estes quoq; et pannos p̄ciosos. alia-
q; donaria; nobilib; ac dñitib; apta ewangelista
simpler et prudens. inviam p̄tanc ewangeli; ne for-
te indigencie causa. pagauis videaretur ewangelizare.
sed non esse plantacioni sua pocius conserne: quia
illius appetere. **N**emo parum te hic submoueo: nō
tibi sic munia videro equidem quib; causar; euentibus.
ad illam gentem tam longinquā: **D**ixi enim uim ne
contigeret sed q; illuc iter erexit. et quo tempore in-
viam ierit: leuaq; sine aspa vie. dicere nō omissas:
ne evane mapram. si et ego eo ne relin **D**estridus.
De mis. et mihi ego obediam. **vii**

Pratis omnib; que pfectioꝝ erant necessa-
ria; prima die post festū leaci **G**eorgij miris.
Salutato clero et ipso suo: tamq; hoc opere viae
sanctificaret. duas ecclesias; unā in Lüxenberge.
et alteram in Bohendreie consecravit: hinc tran-
sito nemore Boemico. pabbaciam Cladruman: neu-
tim est Bragam. inde psatisham. in ille fluminis
ripa: sitam eccliam. ad castū ducas Boemici. quod
miletiam dicunt: ubi adiuce ipso magnifice suscep-
tus. et dominis honoratus est. **I**nde palma ei castrum.
Burdan nomine: usq; piemetiam urbem ducas po-
lone. atq; inde p̄tius episcopatus polonie: **B**reslau-
ensem. videlicet ec Calissensem: atq; Posenanensem.
usq; ad archiepiscopatum **E**nghuensem: cū grandio et
pace condicti sumus. omnib; illis ecclesias una
salutacionis forma: dñm meū suscipientib;. festine
sollicet p̄cessioꝝ honore: gaudentesq; ploca singla
uno eodemq; exultacionis cantu. eins p̄posito allu-
dentes: cines aploꝝ et domestici dei aduenienti hodie.